VENDIM
Nr.62, datë 15.9.2009

PËR MIRATIMIN E RREGULLORES "PËR PROCEDURAT E PARAQITJES DHE MIRATIMIT TË PLANIT TE INVESTIMEVE"

Mbështetur në nenet 9 dhe 24 të ligjit nr. 9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, Bordi i Komisionerëve të Entit Rregullator të Energjisë (ERE), në mbledhjen e tij të datë 15.9.2009, pasi shqyrtoi draftin rregullores për procedurat e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve nga të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike,

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullores për procedurat e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve nga të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike. (Bashkëlidhur këtij vendimi).
2. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI I ERE-S
Bujar Nepravishta

RREGULLORE
PËR PROCEDURAT E PARAQITJES DHE MIRATIMIT TË PLANIT TË INVESTIMEVE NGA TË LICENCUARIT NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE

KAPITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Autoriteti

Kjo rregullore hartohet në zbatim të nenit 24 të ligjit nr.9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, si dhe në përputhje me përgjegjësitë e ERE-s, të parashikuara nga nenet 8, pika 2, germa "c" dhe 22, pika 1, germa "c" të këtij ligji.

Neni 2
Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje janë procedurat e paraqitjes dhe miratimit nga ERE të planit të investimeve të të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike.

Neni 3
Qëllimi

Të përcaktojë mënyrën, formën dhe afatet e paraqitjes në ERE të planeve të investimeve nga të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, si dhe kriteret e analizës së vlerësimit dhe miratimit të tyre nga ERE për të garantuar që planet e investimeve janë në përputhje me parimet e planifikimit me koston më të ulët.

Neni 4
Zbatimi

Kjo rregullore aplikohet për të gjithë të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, të cilët kanë marrë licencë për një nga veprimtaritë e mëposhtme:

- Prodhimin e energjisë elektrike të destinuar për tregun e klientëve tariforë.
- Transmetimin e energjisë elektrike.
- Shpërndarjen e energjisë elektrike.

Neni 5
Përcaktime

Termat e përdorur në këtë rregullore do të kenë kuptimet e mëposhtme:

1. "Ligj" do të thotë ligji nr.9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike" me të gjitha ndryshimet përkatëse.
2. "Bordi i Komisionerëve" do të thotë organi vendimmarrës i ERE-s, i përbërë nga pesë anëtarë të emëruar sipas procedurave të parashikuara nga ligji nr.9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar.
3. "ERE" do të thotë Enti Rregullator i Energjisë.
4. "Aset" do të thotë aktivi afatgjatë material, që përdoret nga i licencuari dhe që i shërben realizimit të një prej aktiviteteve të prodhimit, shpërndarjes dhe transmetimit.
5. "Biznes" do të thotë veprimtari e licencuar nga ERE për shërbimet e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me pakicë të energjisë elektrike.
6. "Investim" do të thotë tërësia e shpenzimeve, që kryhen nga një i licencuar për të shtuar vlerën e aseteve, që përdoret për kryerjen e veprimtarisë së licencuar.
7. "Plan i investimeve" do të thotë paraqitja e shpenzimeve kapitale sipas projekteve dhe/apo grupit të aseteve për një periudhë rregullimi.
8. "Person" do të thotë çdo person fizik ose juridik, qeveria ose çdo agjenci shtetërore, çdo autoritet lokal ose ente të tjera juridike të njohura nga ligji, përveç ERE-s.
9. "Licencë" do të thotë një autorizim i dhënë nga ERE, një personi për të operuar në sektorin e energjisë elektrike, në përputhje me dispozitat që kërkohen nga ligji nr.9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, si dhe procedurave të licencimit të ERE-s.
10. "I licencuar" do të thotë një person, që mban një licencë të dhënë nga ERE. Për një nga veprimtaritë e përcaktuara në nenin 4 të kësaj rregulloreje.
11. "Baza e rregulluar e aseteve" (RAB) do të thotë vlera e aseteve fikse, që zotërohen nga shoqëria dhe që përdoren për të kryer një nga veprimtaritë e përcaktuara në nenin 4 të kësaj rregulloreje.
12. "Periudha rregullatore" do të thotë periudha gjatë së cilës tarifat e reja bëhen efektive dhe rregullohen/rishikohen sipas vendimit të marrë nga ERE.

KAPITULLI II
PLANET E INVESTIMEVE

Neni 6
Kërkesa të përgjithshme të hartimit të planeve të investimeve

Në hartimin e planeve të investimeve të licencuarit do të mbajnë parasysh parimet e mëposhtme:

- Planet e investimeve do të jenë në përputhje me kërkesat e ligjeve, rregulloreve, metodikave dhe të gjitha akteve nënligjore përkatëse, që rregullojnë studimet, projektimet dhe

kryerjen e investimeve, përfshirë kërkesat për mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të njerëzve, mjedisit dhe të sigurisë kombëtare. Planet e investimit duhet të jenë në harmoni me strategjitë kombëtare të zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike.

- Planet e investimeve duhet të hartohen në mënyrë që të sigurojnë efektivitet të lartë, kosto të ulët, përfshirë marrjen parasysh të masave për menaxhimin e kërkesës për energji elektrike.

- Planet e investimeve duhet të marrin parasysh marrëdhëniet që i licencuari ka me pjesëmarrësit e tjerë të tregut për të siguruar qëndrueshmërinë e sistemit elektroenergjetik, si dhe plotësimin e kushteve të sigurisë dhe cilësisë së furnizimit me energji elektrike të klientëve.

- Planet e investimeve do të jenë të hapura për publikun duke iu dhënë mundësinë të interesuarve, përfshirë dhe institucionet e ndryshme shtetërore, të japin komentet e tyre lidhur me këto plane.

Neni 7

Përgjegjësitë e të licencuarve

1. Çdo i licencuar në referencë të ligjit nr.9072, datë 22.5.2003 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, dhe në zbatim të licencës përkatëse të marrë nga ERE, është përgjegjës për hartimin e një plani investimi sipas periudhave të rregullimit dhe për çdo vit pasardhës për të plotësuar nevojat e klientëve me energji elektrike. Planet e investimeve do të shoqërohen me një relacion shpjegues, i cili do të përfshijë edhe paraqitjen tabelare dhe grafike të të dhënave referuese dhe një plan kohor zbatimi.

2. Të licencuarit në veprimtaritë e prodhimit publik, transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike në fund të çdo periudhe rregullimi do të paraqesin planet e tyre të investimeve për periudhën rregullatore pasardhëse.

3. Të licencuarit do të paraqesin në ERE raportin vjetor të zbatimit të planeve të investimeve të vitit pasardhës duke treguar ecurinë e investimeve të planifikuara dhe duke siguruar shpjegim për çdo ndryshim në plan. Ky raportim do të bëhet jo më vonë se data 30 qershor e vitit në vijim.

Neni 8

Planet e investimeve për të licencuarit në veprimtaritë e prodhimit të energjisë elektrike

1. Planet e investimeve të të licencuarve në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike mbështeten në planifikimin e sasisë vjetore të energjisë elektrike për t'u prodhuar, i cili do të bëhet sipas dispozitave të pjesës së II-të, paragrafi 2.6, pika 2.6.1 të Kodit të Transmetimit.

2. Planet e investimeve për prodhuesit e energjisë elektrike mund të përmbajnë investime për:

- Centrale/njësi të reja prodhuese.
- Rehabilitim dhe modernizim të centraleve ekzistuese.
- Nxjerrje nga puna të njësive të vjetra.
- Rritje të kapaciteteve ekzistuese.

3. Çdo prodhues i licencuar, përveç të dhënave të detajuara të planifikimit teknik sipas shtojcës A, pjesa 2 të Kodit të Transemtimit, në planin e investimeve do të paraqesë edhe treguesit e mëposhtëm:

- Kapacitetin nominal të centralit gjenerues të ri/ apo të rehabilituar.
- Sasinë e energjisë elektrike, që pritet të prodhohet, nëse do të punonte me kapacitet të plotë.
- Faktorin e disponibilitetit, që merr në konsideratë kohën që centrali është i disponueshëm për të gjeneruar energji elektrike gjatë vitit.

- Periudhën e ndërtimit apo të rehabilitimit.
- Periudhën e pritshme të shlyerjes së investimit.
- Burimet e sigurimit të lëndës së parë për prodhimin e energjisë elektrike.
- Efiçencën energjetike, e cila merr në konsideratë llojin e teknologjisë, pajisjet, makineritë dhe lëndën djegëse.

Neni 9

Planet e investimeve për të licencuarit në veprimtarinë e transmetimit të energjisë elektrike

1. Planet e investimeve për të licencuarin në transmetimin e energjisë elektrike duhet të përmbajnë investime që synojnë:
- Përmirësimin dhe zhvillimin e sistemit të transmetimit me qëllim rritjen e qëndrueshmërisë së tij dhe sigurisë së furnizimit të vendit me energji elektrike.
- Reduktimin e humbjeve teknike në rrjetin e transmetimit.
- Rritjen e mundësisë për shpërndarjen dhe kontrollin në distancë të flukseve të energjisë elektrike.

2.Në planifikimin e investimeve për të plotësuar synimet e mësipërme, i licencuari duhet të bazohet dhe të respektojë:
- Kriteret e planifikimit dhe të zhvillimit të sistemit të transmetimit të përcaktuara në Kodin e Transmetimit, si dhe procedurat e parashikuara për zhvillimin e sistemit të transmetimit sipas pjesës së 2-të të tij (Kodi i Transmetimit).
- Informacionet dhe të dhënat e siguruara nga operatorët e tregut dhe përdoruesit e sistemit të transmetimit.
- Kriteret e projektimit të elementeve kryesore të rrjetit të transmetimit (linja dhe nënstacione).
- Periudhën e ndërtimit apo të rehabilitimit të një objekti.

3. Në planin e investimeve të parashikuara, i licencuari duhet të pasqyrojë listën e projekteve që do të zbatojë.

4. Plani i investimeve shoqërohet me relacione argumentuese lidhur me:

a) Metodologjitë e ndjekura për parashikimin e kërkesës, ngarkesës dhe ngarkesës pik duke i paraqitur në mënyrë tabelare dhe grafike.

b) Ndikimet e investimit në përmirësimin e kapaciteteve transmetuese, përmirësimin e humbjeve teknike etj.

c) Kostot, burimet e financimit, periudhat e shlyerjes së investimeve etj.

Neni 10

Planet e investimeve për të licencuarit në veprimtarinë e shpërndarjes së energjisë elektrike

1. Planet e investimeve për të licencuarit në shpërndarjen e energjisë elektrike duhet të përmbajnë investime që synojnë:
- Rritjen e shkallës së sigurisë së sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike.
- Zvogëlimin e humbjeve teknike dhe jo teknike në rrjetin e shpërndarjes.
- Mbajtjen e parametrave teknikë të furnizimit me energji elektrike të parashikuar në Kodin e Shpërndarjes.
- Plotësimin dhe modernizimin e sistemit të matjes së energjisë elektrike në rrjetin e shpërndarjes.

2. Në hartimin e planeve të investimeve i licencuari duhet të bazohet dhe të respektojë:
- Kriteret e planifikimit dhe të zhvillimit të sistemit të shpërndarjes të përcaktuar në Kodin e Shpërndarjes, si dhe procedurat e parashikuara në kapitullin 2 të Kodit të Shpërndarjes (Planifikimi).

- Studimi i ngarkesave ekzistuese dhe parashikimi i zhvillimit të ngarkesave në të ardhmen.

- Informacionet dhe të dhënat e siguruara nga OST-ja, pjesëmarrësit e tregut dhe klientët kryesorë të lidhur me sistemin e shpërndarjes.

- Kriteret e projektimit të elementeve kryesore të rrjetit të shpërndarjes (nënstacione, kabina transformimi, linja shpërndarëse të TM dhe TU etj.).

- Periudha kohore e zbatimit të investimit për ndërtimin apo rehabilitimin e një objekti.

3. Në planin e investimeve të parashikuara, i licencuari duhet të pasqyrojë listën e projekteve, që do të zbatojë.

4. Plani i investimeve shoqërohet me relacione argumentuese lidhur me:

a) Metodologjitë e ndjekura për parashikimin e kërkesës, ngarkesës dhe ngarkesës pik sipas kushtit n-1 duke i paraqitur ato në mënyrë tabelare dhe grafike, që kanë diktuar ndërtimin apo rehabilitimin e nënstacioneve (TL/TM0, kabinave të transformimit, pajisjeve rregulluese të tensionit etj.

b) Ndikimet e investimit në përmirësimin e humbjeve në rrjet dhe treguesve të tjerë të performancës etj. (Krahasimi i humbjeve para dhe pas investimit).

c) Kostot, burimet e financimit, periudhat e shlyerjes së investimeve etj.

KAPITULLI III
PROCEDURAT E PARAQITJES DHE MIRATIMIT TË PLANIT TË INVESTIMEVE

Neni 11
Procedura e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve

1. Një procedurë për miratimin e planit të investimeve fillon me paraqitjen e një kërkese për miratim të planit të investimeve nga një person mbajtës i një licence të dhënë nga ERE së bashku me një plan të detajuar investimesh, sipas dispozitave të parashikuara në nenet 8,9,10, si dhe shtojcën 1 të kësaj rregulloreje.

2. Nëse informacioni për planin e investimeve është dhënë konform kërkesave të përcaktuara në këtë rregullore, Bordi i Komisionerëve të ERE-s merr vendim për fillim procedure të shqyrtimit të planit të investimeve.

3. ERE, pasi shqyrton planin e investimeve dhe, nëse e gjen atë në përputhje me kërkesat e lartpërmendura, e miraton tërësisht ose pjesërisht atë.

Neni 12
Afatet e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve

1. ERE ka përcaktuar afatet për paraqitjen dhe miratimin e planit të investimeve në kontekstin e aplikimit dhe miratimit të tarifave për veprimtaritë e përcaktuara në nenin 4 të kësaj rregulloreje. Të licencuarit do të paraqesin në ERE planin e investimeve për vitin pasardhës jo më vonë se data 15 korrik.

2. ERE publikon njoftimin për paraqitjen e planit të investimeve nga i licencuari jo më vonë se 7 (shtatë) ditë nga data e pranimit të aplikimit për marrjen e komenteve nga të interesuarit. Të interesuarit mund të paraqesin komentet e tyre brenda 15 ditëve nga publikimi.

3. ERE mund të kërkojë sqarime ose të bëjë pyetje lidhur me planin e investimeve të paraqitur nga i licencuari, nga data e paraqitjes së tij deri në fund të muajit korrik.

4. Brenda datës 10 gusht, ERE mund të organizojë seanca dëgjimore me pjesëmarrjen e palëve të interesuara.

5. ERE shqyrton dhe merr vendim për miratimin e plotë ose të pjesshëm të planit të

investimeve brenda datës 20 gusht.

Neni 13
Kriteret për miratimin e planit të investimeve

1. ERE mund të miratojë planin e investimeve në tërësi ose në mënyrë të pjesshme sipas përparësisë së projekteve. Informacioni i paraqitur në planin e investimeve përdoret nga ERE për të përcaktuar bazën e rregulluar të aseteve (RAB) të veprimtarive të përcaktuara në nenin 4 të kësaj rregulloreje.

2. Në miratimin e planit të investimeve, ERE merr në konsideratë:

-Nëse plani përmirëson nivelin dhe cilësinë e shërbimit.

-Nëse plani është në gjendje të përmirësojë dhe reduktojë humbjet teknike dhe joteknike.

-Nëse plani përmban dhe reflekton masat për minimizimin e kostos duke përfshirë praktikat transparente dhe të drejta të blerjeve.

-Nëse plani është mjaftueshmërisht i detajuar, i dokumentuar dhe konsiston në një shkallë të duhur fleksibiliteti në zbatim.

-Nëse plani i investimeve ka analizuar dhe vlerësuar disa alternativa dhe ka argumentuar faktin se pse alternativat e tjera nuk janë përfshirë.

-Nëse plani i investimeve është në përputhje me strategjinë e zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike.

3.Nëse ERE e sheh të arsyeshme mund të kërkojë kryerjen e një oponence për vlerësimin e aspekteve teknike dhe efiçencën ekonomike të investimit.

Neni 14
Njoftimi për vendimin

1. Brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit, ERE do të njoftojë të licencuarin, si dhe do t'i dërgojë atij një kopje të vendimit.

2. Vendimi i Bordit të Komisionerëve për miratimin e planit të investimeve për të licencuarit publikohet në Fletoren Zyrtare.

3. Brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit të Bordit të Komisionerëve të ERE-s, i licencuari ka të drejtë të paraqesë ankim në ERE konform rregullave të praktikës dhe procedurave të ERE-s.

KAPITULLI IV
DISPOZITA TË TJERA

Neni 15
Informacioni konfidencial

Në rast se ndonjë i licencuar pretendon se plani i investimeve të tij përmban një numër informacionesh dhe të dhënash, që ai i konsideron konfidenciale, ai do t'i shënojë si konfidenciale kur paraqet planet e investimeve dhe të tilla informacione dhe të dhëna do të trajtohen nga ana e ERE-s, sipas rregullave dhe procedurave që aplikohen për këto lloj informacionesh dhe të dhënash.

Neni 16
Ankimi gjyqësor

Kundër vendimit të Bordit të Komisionerëve të ERE-s, për miratimin ose jo të planit të

investimeve, i licencuari mund të bëjë ankim në gjykatë brenda 30 ditëve nga botimi i vendimit në Fletoren Zyrtare.

KAPITULLI V
DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 17
Dispozitë kalimtare

Plani i investimeve për vitin 2010 do të paraqitet nga i licencuari në të njëjtën kohë me aplikimin për tarifën e vitit 2010.

Neni 18
Amendamente të rregullores

Kjo rregullore është objekt rishikimi dhe ndryshimi me vendim të Bordit të Komisionerëve të ERE-s, në përputhje me rregullat e praktikës dhe procedurave të ERE-s.

Neni 19
Hyrja në fuqi

Kjo rregullore hyn në fuqi menjëherë.
Kjo rregullore botohet në Fletoren Zyrtare.

SHTOJCA 1. TABELA E INVESTIMEVE PËR VITIN

Përshkrimi i grupit të aseteve (në përputhje me listën e llogarive)	Numri i llogarisë	Koha e vënies në punë	Vlera e kapitalizuar (për t'u përfshirë në RAB)	Jetëgjatësia e pritshme	Amortizimi vjetor i pritshëm